

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Економічний факультет

Кафедра теоретичної і прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АНАЛІЗ ПТБД

Освітня програма Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Спеціальність 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність"

Галузь 07 "Управління та адміністрування"

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Аналіз ПТБД
Викладач (-і)	Шеленко Діана Іванівна, доц., к.е.н., доц. теоретичної і прикладної економіки
Контактний телефон викладача	+380990662326
Е-mail викладача	diana.shelenko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktype.pnu.edu.ua/графік-проведення-консультацій/ .
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Аналіз ПТБД – це наукова база прийняття управлінських рішень в бізнесі. Аналіз дозволяє оцінити діяльність суб'єктів господарювання, виявити та обчислити величини невикористаних резервів, сприяє поліпшенню управління підприємством, зміцненню його становища на ринку і подальшому зростанню ефективності виробничої діяльності.</p> <p>Предмет Аналіз ПТБД – організація і методологія аналізу господарської діяльності підприємства.</p> <p>Об'єкт дослідження Аналіз ПТБД – є основна (звичайна) діяльність підприємства та її економічні результати. Основна діяльність - операції, пов'язані з виробництвом або реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), що є головною метою створення підприємства і забезпечують основну частку його доходу.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: Змістовий модуль 1. Теоретичні основи аналізу господарської діяльності. Змістовий модуль 2. Фінансовий та техніко-економічний аналіз діяльності підприємства Змістовий модуль 3. Аналіз конкурентоспроможності, інвестиційної привабливості та зовнішньоекономічної діяльності підприємства</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою “Аналіз ПТБД” є оволодіння студентами теоретико-методичними та практичними навичками здійснення аналізу господарської діяльності підприємств.</p> <p>1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Аналіз ПТБД” оволодіння сучасними прийомами економічного аналізу; надання теоретичних знань та практичних вмінь навичок здійснення аналізу господарської діяльності, визначення резервів підвищення ефективності виробництва.</p> <p>1.3. Цілі навчальної дисципліни згідно з вимогами освітньої програми:</p> <p>1. Студент повинен знати:</p> <p>1.1. Основні категорії економічного аналізу. 1.2. Методи і методичні прийоми економічного аналізу. 1.3. Особливості методики та напрями використання видів економічного аналізу. 1.4. Організацію аналітичних досліджень та їх інформаційне забезпечення. 1.5. Методику аналізу фінансових результатів діяльності та рентабельності підприємства. 1.6. Методику аналізу фінансового стану підприємства. 1.7. Методику аналізу виробництва і реалізації продукції. 1.8. Методику аналізу виробничих ресурсів підприємства: трудових, матеріальних і основних засобів. 1.9. Методику аналізу витрат на виробництво та собівартості продукції. 1.10. Методики аналізу зовнішньоекономічної та інвестиційної діяльності підприємства</p>	

2. Студент повинен уміти:

- 2.1. Виразити на основі використання системи показників стан та зміну будь-якого господарського явища чи процесу.
 - 2.2. Виявити суть науково-практичної проблеми для будь-якого об'єкту досліджень.
 - 2.3. Визначити фактори та відобразити їх вплив на результуючий показник фінансово-господарської діяльності підприємств.
 - 2.4. Вибрати найбільш ефективні методи дослідження факторного зв'язку та здійснити за ними розрахунки.
 - 2.5. Провести дослідження зміни економічних явищ та процесів на багатокритеріальній основі.
 - 2.6. Обчислити резерви покращання діяльності підприємств.
 - 2.7. Робити обґрунтовані висновки за результатами проведеного аналізу та накреслити пропозиції, спрямовані на підвищення ефективності діяльності підприємства.
 - 2.8. Використовувати набуті знання в управлінні господарської діяльності підприємства.
- ## **3. Студент повинен мати навички:**
- 3.1. Оформлення аналітичних висновків.
 - 3.2. Провести методичку аналізу конкурентоспроможності підприємства.
 - 3.3. Донесення до фахівців і нефахівців інформації про місце і значення аналізу господарської діяльності у вирішенні проблем та прийнятті рішень

4. Результати навчання (компетентності)

Результати навчання

ПРН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

ПРН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН 5. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

ПРН 15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.

Компетентності

ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК 5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
семінарські заняття	14

самостійна робота			60				
Ознаки курсу							
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий				
5	076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність"	3	вибірковий				
Тематика курсу							
Тема		кількість год.					
		Денна форма			Заочна форма		
		Лек- ції	Семі- нари	самостій на робота	Лек- ції	Семі- нари	самостій на робота
Тема 1. Аналіз господарської діяльності в системі управління підприємством		2	2	6	1	1	8
Тема 2. Види аналізу господарської діяльності		2	2	6	1	1	9
Тема 3. Організація аналізу господарської діяльності та його інформаційне забезпечення		2	2	7		1	8
Тема 4. Метод і методичні прийоми аналітичних досліджень		2	2	7	1	1	9
Тема 5. Аналіз фінансових результатів діяльності та рентабельності підприємства		2	2	6	1		9
Тема 6. Аналізу фінансового стану підприємства		2	2	6		1	8
Тема 7. Аналіз виробництва та реалізації продукції		2	1	6	1	1	9
Тема 8. Аналіз використання трудових ресурсів підприємства		2	1	6	1		8
ІНДЗ				10			10
Усього годин		16	14	60	6	6	78
6. Система оцінювання курсу							
Загальна система оцінювання курсу	100 бальна – (50 балів протягом семестру та 50 балів за залік)						
	Поточне тестування та самостійна робота			Екзаменаційна робота (залік)	Сума балів з навчальної дисципліни		
	Модуль 1		Модуль 2				
	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Теми 1-8			
	поточний контроль	Самостійна робота	Індивідуальне науково-дослідне завдання				
Теми 1-8	Теми 1-8	Теми 1-8					
30	10	10					
50			50	100			
Семінарські заняття	Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час семінарських занять сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих).						

	Середній бал за поточний контроль переводиться у 30 бальну шкалу.
Самостійна робота	Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (дві спроби – кращий результат). Максимальна кількість балів за тестування становить 10 балів.
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ). Студент бере за основу реальне підприємство на якому працює він, його батьки, родичі чи знайомі; або яке розміщено за місцем проживання. Вихідними даними є загальні характеристики підприємства, характер виробничої діяльності, асортимент продукції, що випускається, ринкові позиції. Розробляє та оформляє роботу “Техніко-економічні показники підприємства” на аркуші формату А4 і приносить на останнє семінарське заняття. Максимальна кількість балів за ІНДЗ становить 10 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент повинен набрати не менше 25 балів у сумі за три змістові модулі: ЗМ 1. Поточний контроль (1-30 балів). ЗМ 2. Самостійна робота (1-10 балів). ЗМ 3. Індивідуальне науково-дослідне завдання (1-10 балів). Якщо студент набрав менше 25 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана економічного факультету за заявою, погодженою з кафедрою теоретичної і прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.
7. Політика курсу	
<p>Підсумковою формою контролю є залік, який проводиться виключно у письмовій формі. Максимальна кількість 50 балів за залікову роботу. Структура білета включає 4 завдання. Правильна відповідь на 1, 2, 3 питання білету оцінюється максимум в 10 балів; 4 задача оцінюється максимум в 20 балів.</p> <p>Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на залік, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.</p> <p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а нб округляється.</p>	
8. Методи та форми навчання	
<p>Форми навчання:</p> <p>1.1. За рівнем взаємодії здобувача вищої освіти з викладачем: індивідуальне, групове, колективне.</p> <p>1.2. За місцем проведення занять: аудиторне, поза аудиторне.</p> <p>Методи навчання:</p> <p>1.1. За організацією пізнавальної діяльності: словесні (лекції, дискусії), наочні (презентації), практичні (вправи, виконання завдань по заповненню звітності під час занять);</p> <p>1.2. За видами занять: лекції (лекція-візуалізація, лекція – бесіда); практичні заняття (індивідуальні та групові вправи, тематична дискусія, робота в малих групах).</p> <p>1.3. За мотивацією навчально-пізнавальної діяльності (ситуація звернення до життєвого досвіду студентів, заохочення).</p> <p>1.4. За контролем ефективності навчально-пізнавальної діяльності (самоконтроль через виконання тестів на навчально-інформаційному порталі, індивідуальне опитування, фронтальне опитування, ПМК, екзамен).</p> <p>1.5. За формою стимулювання пошукової та дослідницької діяльності (тематичні дискусії, завдання щодо використання мережі Інтернет, публічні промови і презентації, групові та/або індивідуальні проекти, моделі різних форматів професійних ситуацій).</p>	

9. Рекомендована література

1. Сіменко І.В. Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник / І.В.Сіменко, Т.Д. Косова, І.В. Гречина та ін. – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 384 с.
2. Шпанковська Н. Г. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій: [навч. посібник] / за ред. К. Ф. Ковальчука. – К. : ЦУЛ, 2019. – 328 с.
3. Юрчишена, Л. В. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. / Л. В. Юрчишена, О.А. Материнська, А. В. Драбаніч. – Вінниця : Балюк І. Б., 2014. – 311 с.
4. Косова Т.Д. Організація і методика економічного аналізу: навч. посібник / Т.Д. Косова, П.М. Сухарев, Л.О. Ващенко. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 528с.
5. Мних Є.В. Економічний аналіз: підручник К., Знання, 2011. 630 с.
6. Антонюк О.П. Економічний аналіз: посіб. Київ : «Ліра-К», 2016. - 320 с.
7. Економічний аналіз. Навчальний посібник. Серединська В.М., Загородна О.М., Федорович Р.В. Тернопіль, Астон. 2010. 538 с.
8. Литвин З.Б. Економічний аналіз: Навч.посіб. - Тернопіль : Економічна думка, 2010. 202 с.
9. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз: Практикум. Київ: «Ліра-К», 2016. - 296 с.
10. Болюх М.А. Економічний аналіз: навч. посібник / М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбаток та ін. К. : КНЕУ, 2007. 560 с.
11. Прокопенко І.Ф. Методика і методологія економічного аналізу: навч. посіб. /І.Ф. Прокопенко, В. І. Ганін. К.: Центр навчальної літератури, 2008. 430 с.
- 12.Тарасенко Н.В. Економічний аналіз: навч. посібник. / Н.В. Тарасенко. Львів: "Новий Світ-2000", 2008. 344 с.
13. Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз. Підручник / Ю.С. Цал-Цалко. К.: Центр учбової літератури, 2008. 566с.
14. Черниш С.С. Економічний аналіз: навч. посібник / С.С. Черниш. К.: Центр учбової літератури, 2010. 312с.
15. Андреева Л.О., Лисак О.І. Аналітична оцінка діяльності м'ясопереробних підприємств регіону / Л.О. Андреева, О.І. Лисак // Науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка», №1-2, 2016 (61). С. 141-146.
16. Баланюк І.Ф. Аналіз результативності пореформеного розвитку підприємств регіону \ І.Ф. Баланюк, Д.І. Шеленко, Г.В. Баланюк \ Вісник Прикарпатського університету. Серія економіка. Випуск 8. – Івано-Франківськ: “Плай”, 2011. – С. 10-15.
17. Баланюк І. Ф. Аналіз розвитку виробництва продукції рослинництва і тваринництва в особистих селянських господарствах та аграрних підприємствах регіону / І. Ф. Баланюк, Д.І. Шеленко, С. І. Баланюк // Інноваційна економіка. – 2014. – № 5 [54]. – С. 150-157.

Викладач

Шеленко Д. І.